

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Силабус навчальної дисципліни
«Фармакоекономіка»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра організації та економіки фармації Одеса, вул. М. Малиновського, 37
Викладач(-і)	Д.фарм.н., проф. Ліана Унгурян К.фарм.н., ст.викл. Ірина Вишницька
Контактна інформація	E-mail: iryna.vyshnytska@onmedu.edu.ua liana.unguryan@onmedu.edu.ua Консультації: з 14.30 до 16.00 щовівторка, з 09.00 до 13.00 щосуботи

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами вищої освіти буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - фармакоекономічні методи дослідження, що застосовуються в фармацевтичній діяльності.

Мета дисципліни: формування у студентів системи знань з проведення фармакоекономічних досліджень і раціонального застосування коштів на охорону здоров'я в сучасних умовах.

Завдання дисципліни:

- Формуванні системи знань з фармакоекономічних досліджень, що застосовуються у фармацевтичній практиці та охороні здоров'я.
- Опануванні принципів раціонального використання ресурсів у сфері медицини, включно з: аналізом витрат і ефективності лікарських засобів; оцінкою терапевтичної ефективності з економічної точки зору; прийняттям рішень на основі фармакоекономічних моделей.
- Навчанні методам фармакоепідеміологічного та економічного аналізу, зокрема: методу "витрати-ефективність", методу "витрати-корисність", методу "витрати-користь" та аналізу чутливості.
- Розвитку навичок практичного застосування результатів досліджень у: формуванні лікарських формулярів, стандартах надання медичної допомоги, визначенні стратегій для оптимізації лікарського забезпечення населення.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Очікувані результати.

За результатами вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

Знати: сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх; закони та тенденції сучасного економічного розвитку; принципи складання фармацевтичної інформації та створення інформаційної продукції; основні властивості і характеристики лікарських засобів з різних фармакологічних груп; клініко-біофармацевтичні особливості різних лікарських форм; основи фармакогенетики, хронофармакології; поняття про біоеквівалентність лікарських препаратів та принципи їх клінічного вивчення; поняття про оригінальні (інноваційні) препарати та генерики; стан і особливості організму людини (фізіологічні, патологічні тощо) і зв'язок з дією лікарського засобу на організм; визначати оптимальний режим введення ліків; клінічні прояви (симптоми та синдроми) захворювань, за якими призначаються лікарські засоби; основні показники ефективності лікарських засобів; основні критерії ефективності та безпеки ліків та джерела їх отримання законодавчу базу України щодо підприємницької діяльності; підходи до формування цін на медичні технології; функції управління процесом прийняття рішень; основні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню; сучасні принципи світової практики з надання фармацевтичної допомоги соціально-вразливим групам населення; формування асортименту лікарських засобів; визначення потреби в лікарських засобах; вивчення ринку лікарських засобів; засвоїти значення фармакоекономіки в сучасній системі охорони здоров'я, практичній діяльності фахівців фармацевтичної галузі.

Вміти: використовувати різні джерела та форми передачі фармацевтичної інформації; аналізувати формування ціни на ліки, в т.ч. з урахуванням державного регулювання цін на ліки; проводити і застосовувати результати фармакоекономічних досліджень; раціонального застосування коштів на охорону здоров'я в сучасних умовах; використовувати математичне моделювання для розрахунків в фармації; застосовувати основні методи фармакоепідеміологічних досліджень; розраховувати вартість лікування; аналізувати результати фармакоепідеміологічних досліджень; систематизувати інформаційні джерела для визначення ефективності та безпечності лікарських засобів, немедикаментозних медичних технологій; аналізувати економічні аспекти терапевтичної та небажаної дії ліків, немедикаментозних медичних технологій; здійснювати раціональний відбір лікарських засобів з урахуванням показників вартості та терапевтичної ефективності, фармакоекономічних та фармакоепідеміологічних показників для оптимізації лікарського забезпечення; оцінювати фармакоекономічні властивості лікарських препаратів при створенні стандартів надання медичної допомоги при різних захворюваннях, формуванні Переліку життєво-необхідних лікарських засобів, списків для пільгового забезпечення лікарськими засобами, формулярів (переліків) лікарських засобів.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми навчання.

Дисципліна буде викладатися у формі лекційних занять; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекції: інтерактивні лекції, аналітичні обговорення, робота з нормативними актами.

Практичні заняття:

- словесні методи: бесіда, розповідь, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), презентація

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

результатів власних досліджень;

- практичні методи: вирішення практичних кейсів, виконання індивідуального завдання.

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять / самостійне опанування матеріалу за темами;
- самостійне виконання індивідуального завдання: розробка, підготовка доповідей та презентацій для захисту індивідуальних завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Фармакоекономіка як наука. Основні фармакоекономічні категорії.

Тема 2. Основи фармакоепідеміології: клінічна ефективність медичних технологій.

Тема 3. Система фармакологічного нагляду в Україні.

Тема 4. Основи фармакоінформатики.

Тема 5. Витрати як фармакоекономічна категорія. Шляхи оптимізації витрат на охорону здоров'я населення.

Тема 6. Математичне моделювання в фармакоекономіці.

Тема 7. Загальні положення фармакоекономічного аналізу. Методи фармакоекономічного аналізу «загальна вартість захворювання» та «мінімізація витрат».

Тема 8. Ефективність лікарських засобів як фармакоекономічна категорія. Метод фармакоекономічного аналізу «витрати-ефективність»

Тема 9. Показники корисності медичних технологій. Метод фармакоекономічного аналізу «витрати-корисність (утилітарність)»

Тема 10. Метод фармакоекономічного аналізу «витрати-користь (вигода)». Аналіз чутливості результатів фармакоекономічних досліджень.

Тема 11. Фармакоекономічні дослідження в створенні стандартів в охороні здоров'я. Основи формулярної системи.

Тема 12. Використання фармакоекономічних досліджень при створенні та просуванні нових лікарських засобів.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Фармакоекономіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації/ Яковлєва Л. В. та ін.; за ред. Л. В. Яковлєвої. Вінниця: Нова книга, 2017. 207 с.

2. Фармакоекономіка: навчальний посібник для студентів спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація» / Унгурян Л.М., Вишницька І.В., Беляєва О.І. та ін.; под ред. Л.М. Унгурян. Одеса: ОНМедУ, 2020. 92 с.

3. Заліська О.М. Фармакоекономіка і раціональне використання ліків: Навчальний посібник / За ред. Б.Л. Парновського.- Львів, ТзОВ «ВФ «Афіша», 2015. 252 с.

Додаткова:

1. Фармакоекономіка у питаннях та відповідях: навч. посіб. для провізорів-інтернів/ О. С. Яковлева. – Запоріжжя: [ЗДМУ], 2015. – 88 с

2. Трохимчук В.В. Розроблення рекомендацій щодо створення локального формуляра лікарських засобів для хворих на гастрит і дуоденіт дітей [Текст] / В. В. Трохимчук, І. В. Вишницька // Фармацевтичний журнал. 2016. № 3-4. С.16-20

3. Роль стандартизації в системі раціональної фармакотерапії/ Л. М. Унгурян, І. В. Вишницька, О. І. Беляєва, І. Б. Петкова, Ю.С. Каравелкова // II International Scientific and

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Practical Conference "Topical issues Of Science And Education" /Open Access Peer-reviewed Journal Science Review 7(7), December 2017, Vol.7. P. 55-57.

4. Вишницька І.В., Трохимчук В.В. Маркетинговий аналіз окремих груп протидіабетичних лікарських засобів, представлених на фармацевтичному ринку України. Фармацевтичний журнал. 2017. №2. С. 3-11.

5. Здійснення фармацевтичної опіки при відпуску лікарських засобів з аптеки хворим з гіпертонічною хворобою як складника належної аптечної практики/ Л.М. Унгурян, І.В. Вишницька, Г.В. Бутенко, Н.А. Прилипко // Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції «Впровадження належних практик у фармації: досягнення, перспективи та проблеми» (м. Київ, 15 листопада 2017 р.) / [відповід. редактори: канд. фарм. наук Гнітько І.В., канд. фарм. наук Гетало О.В., доц. Шостак Л.Г., лаборант кафедри фармації Бут К.С.] - К.: видавництво КиМУ, 2017. С. 12-14.

6. Comorbidities as factors influencing choice of drug in arterial hypertension therapy/ Vyshnytska Iryna, Unhurian Liana, Bieliaieva Oksana, Pietkova Iryna. Medical theory: collective monograph / Bulavenko Olga, Muntian Olga, Muntian Maksym, Yarovenko Anatolii, etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2020. P. 68-76. Available at: DOI : 10.46299/isg.2020.MONO.MED.II

7. Methodical approaches to teaching pharmacoeconomics at the faculty of pharmacy/ Vyshnytska Iryna, Unhurian Liana, Bieliaieva Oksana, Smyrnova Olha. Scientific foundations of modern pedagogy: collective monograph / Bets I., Bets Yu., Filippov M., etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2020. P. 76-82 Available at: DOI: 10.46299/isg.2020.MONO.PED.II

8. Rascati, Karen L. Essentials of pharmacoeconomics / Karen L. Rascati. 2nd edition, 2015 313p.

9. SIAPS. 2017. Applying Principles of Pharmacoeconomics to Improve Medical Product Selection and Use in Low- and Middle-income Countries: Trainer's Guide. Submitted by the Systems for Improved Access to Pharmaceuticals and Services Program to the US Agency for International Development. 89 p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. База стандартів медичної допомоги в Україні. Інтернет ресурс - <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/standards.html>

2. Державний реєстр лікарських засобів України: веб-сайт. URL: <http://drlz.com.ua/>

3. Щотижневик «Аптека»: веб-сайт. URL: <https://www.apteka.ua/>

4. Законодавство України: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>

5. Нормативно-директивні документи МОЗ України: веб-сайт. URL: <http://mozdocs.kiev.ua>

6. Пошукова база ліків: веб-сайт. URL: <https://tabletki.ua/uk/>

7. Пошукова база ліків: веб-сайт. URL: <http://likicontrol.com.ua/>

8. Пошукова база Medscape: веб-сайт. URL: <https://www.medscape.com/pharmacists>

9. Регуляторна база НТА України: веб-сайт. URL: <https://www.hta.ua>

10. Compendium online: веб-сайт. URL: <https://compendium.com.ua/>

11. National library of medicine. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

12. FDA [E-resource]. - Access: <https://www.fda.gov>

13. WHO [E-resource]. - Access: <https://www.who.int>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного контролю:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань за відповідними темами, оцінювання виконання індивідуальних завдань;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань.

**Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час
поточного контролю**

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні практичні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з розв'язання практичних ситуацій з теми заняття. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Ситуаційні завдання не виконує.

Форма підсумкового контролю: диф.залік

До підсумкового контролю у формі диференційованого заліку допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості та їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Диференційований залік здійснюється: на останньому занятті (заняття виокремлюється як окремий контрольний захід) після закінчення занять до початку екзаменаційної сесії – при стрічковій системі навчання, на останньому занятті з освітньої

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

компоненти – при цикловій системі навчання.

Методика проведення підсумкового (семестрового) контролю з освітньої компоненти у формі диференційованого заліку є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
самостійне виконання індивідуальних завдань, підготовка доповідей та презентацій для захисту індивідуальних завдань.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.